

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Κυριακή 10 Απριλίου 2016

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ¹

Τα τελευταία χρόνια η επιστημονική κοινότητα σε όλο τον κόσμο ανησυχεί για τη νέα εξάρτηση ενηλίκων και κυρίως ανηλίκων από το Διαδίκτυο. Στην Ελλάδα, γιατροί και επιστήμονες κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου στους γονείς και στους νέους επισημαίνοντας ότι το ίδιο συμβαίνει και στη χώρα μας.

«Από τότε που δουλεύω στο Νοσοκομείο Παίδων, έχω συναντήσει παιδιά που παράτησαν το σχολείο για να παίζουν 24 ώρες την ημέρα παιχνίδια στο Διαδίκτυο. Ένα παιδί έλεγε ότι έπαιζε μιάμιση μέρα συνεχώς και δεν μπορούσα να το πιστέψω», μας λέει η Άρτεμις Τσίτσικα, λέκτορας Παιδιατρικής και Εφηβικής Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Τα περισσότερα παιχνίδια “αναγκάζουν” τα παιδιά να μένουν πολλές ώρες στο διαδίκτυο γιατί, καθώς παίζουν μεταξύ τους και βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες του κόσμου, ξενυχτούν για να συνεχίζεται το παιχνίδι. Είναι κοινωνικό το θέμα», προσθέτει η Βερόνικα Σαμαρά, διδάκτωρ μηχανικός Πληροφορικής και εκπρόσωπος του «ασφαλούς διαδικτύου» στην Ελλάδα.

«Πολλοί γονείς έρχονται στη μονάδα τρομοκρατημένοι και απεγνωσμένοι, γιατί βλέπουν το παιδί τους να περνάει ώρες ατελείωτες μπροστά σε μια οθόνη υπολογιστή. Τα παιδιά παθαίνουν μονομανία. Αλλάζουν τις συνήθειες ύπνου τους, παραμελούν την προσωπική τους υγιεινή, τρώνε ανθυγιεινά ή περισσότερο, σταματούν τα αγαπημένα τους χόμπι, αφήνουν τους φίλους τους, εγκαταλείπουν ακόμη και το σχολείο. Συνήθως, συγκρούονται έντονα στο σπίτι με τους γονείς τους - υπάρχει μεγάλη ένταση και θυμός, ακόμα και βία και από τις δύο πλευρές. Στα αρχικά στάδια της εξάρτησης από το Διαδίκτυο το παιδί είναι πιο συνεργάσιμο, γιατί δεν έχει φτάσει να δυσλειτουργεί. Αντιλαμβάνεται την υπερβολή και προσπαθεί να βάλει το ίδιο κάποια όρια. Στα πιο προχωρημένα στάδια, όμως, τα πράγματα δυσκολεύουν. Τα παιδιά έρχονται πάντα με τους γονείς τους, ενώ δεν θεωρούν ότι κάνουν κάτι λάθος. Πιστεύουν ότι απλώς παίζουν ένα παιχνίδι και δεν θέλουν να το σταματήσουν».

[...]

¹ Σοφία Παπαϊωάννου. Το κείμενο έχει δημοσιευτεί στην ημερήσιο τύπο και παρατίθεται διασκευασμένο.

«Η κατάχρηση έχει να κάνει με την προσωπικότητα του παιδιού αλλά και με προβλήματα στην οικογένεια. Στη μονάδα έρχονται κυρίως αγόρια, που είναι πιο ευαίσθητα, έχουν διάσπαση προσοχής ή άγχος και νιώθουν πιο ευάλωτα. Μια ομάδα από ψυχολόγους, παιδιάτρους, παιδοψυχιάτρους και γιατρούς άλλων ειδικοτήτων, καλείται να αντιμετωπίσει κάθε έφηβο ξεχωριστά. Η κοινωνία αλλά και οι οικογένειες σήμερα έχουν αλλάξει. Ζούμε σε τεράστιες, απρόσωπες κοινωνίες. Οι γονείς λείπουν ώρες από το σπίτι, τα παιδιά δεν μπορούν να βγουν σε μια αλάνα να παίξουν κι έτσι μένουν μόνα τους μπροστά σε έναν υπολογιστή, όπου καλούνται να διαχειριστούν πολλές πληροφορίες», προσθέτει η κυρία Τσίτσικα.

[...]

«Στη μονάδα έχουν έρθει, για να αντιμετωπίσουν την υπερβολική χρήση στο διαδίκτυο 65 έφηβοι -σχεδόν αποκλειστικά αγόρια- ενώ πολλοί γονείς από όλη την Ελλάδα τηλεφωνούν, για να μάθουν πώς να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο. Το Διαδίκτυο δεν μπορείς να το κόψεις», παρατηρεί η κυρία Τσίτσικα.

[...].

Συνηθίζουμε να λέμε ότι η μία γενιά διαφέρει από την άλλη και έτσι δημιουργείται το λεγόμενο χάσμα γενεών. Μόνον που σήμερα αυτό το χάσμα έχει... τεχνολογική διάσταση. «Όταν οι μεγάλοι μιλούν για “νέες” τεχνολογίες εννοώντας τους υπολογιστές και το διαδίκτυο, αυτό δεν μεταφράζεται το ίδιο για τους νέους, οι οποίοι γεννήθηκαν με αυτά», εξηγεί η κυρία Βερόνικα Σαμαρά. «Όπως οι σημερινοί μεγάλοι μεγάλωσαν με το τηλέφωνο ως αυτονόητη συσκευή, έτσι και οι νέοι μεγάλωσαν με το Διαδίκτυο ως αυτονόητη λειτουργία. Το διαδίκτυο είναι ένα παράθυρο στον κόσμο. Είναι σαν να έχουμε ανοίξει στο σπίτι μας ένα παράθυρο και μπαίνει μέσα όλος ο κόσμος. Όπως μαθαίνουμε στο παιδί μας να μη δίνει ποτέ το όνομα και τη διεύθυνσή του σε αγνώστους στον δρόμο, το ίδιο πρέπει να τους μαθαίνουμε και για το Διαδίκτυο, όπου εκεί επικοινωνείς μέσα από καλώδια και δεν βλέπεις καν τους άλλους».

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. 1. Για καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα αρίθμησης της πρότασης και δίπλα την ένδειξη *Σωστό ή Λάθος*, σύμφωνα με το νόημα του κειμένου.

- α. Όλα τα παιδιά σπαταλούν υπερβολικό χρόνο για την ενασχόλησή τους με το Διαδίκτυο.
- β. Οι γονείς ενθουσιάζονται με την ικανότητα των παιδιών να μεταχειρίζονται με άνεση το νέο τεχνολογικό επίτευγμα.
- γ. Για την επίμονη χρήση του Διαδικτύου από τα παιδιά η ευθύνη ανήκει αποκλειστικά στα ίδια.
- δ. Ο εθισμός στο Διαδίκτυο προσβάλλει τόσο τα αγόρια όσο και τα κορίτσια.
- ε. Το Διαδίκτυο οδηγεί τους σίωφρονες χρήστες του στη λεωφόρο της γνώσης.

Μονάδες 5

A. 2. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 - 120 περίπου λέξεις).

Μονάδες 20

B. 1. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο (70 - 90 περίπου λέξεις) το παράθεμα:
«Συνηθίζουμε να λέμε ότι η μία γενιά διαφέρει από την άλλη και έτσι δημιουργείται το λεγόμενο χάσμα γενεών. Μόνον που σήμερα αυτό το χάσμα έχει ... τεχνολογική διάσταση».

Μονάδες 8

B. 2. Να γράψετε στο τετράδιό σας δύο διαφορετικούς τίτλους για το κείμενο:
α) χωρίς σχόλιο β) με σχόλιο.

Μονάδες 2

B. 3. Να δικαιολογήσετε τη χρήση των σημείων στίξης στα παρακάτω αποσπάσματα:

«Τα περισσότερα παιχνίδια “αναγκάζουν” τα παιδιά να μένουν πολλές ώρες στο διαδίκτυο γιατί, καθώς παίζουν μεταξύ τους και βρίσκονται σε διαφορετικές χώρες του κόσμου, ξενυχτούν για να συνεχίζεται το παιχνίδι» (Εισαγωγικά).

«Στη μονάδα έχουν έρθει για να αντιμετωπίσουν την υπερβολική χρήση στο διαδίκτυο 65 έφηβοι -σχεδόν αποκλειστικά αγόρια- ενώ πολλοί γονείς από όλη την Ελλάδα τηλεφωνούν, για να μάθουν πώς να αντιμετωπίσουν αυτό το φαινόμενο» (Διπλή παύλα).

Μονάδες 5

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Nλ2Γ(ε)

- B.4.** κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου, απεγνωσμένοι, παραμελούν, αντιλαμβάνεται, υπερβολική: Να αντικαταστήσετε τις λέξεις και τις φράσεις αυτές με άλλες συνώνυμες.

Μονάδες 5

- B.5.** εγκαταλείπουν, καταλήξει, κατάχρηση, κατεβαίνουμε, παράθυρο: Να ετυμολογήσετε τις λέξεις και με βάση το β' συνθετικό να σχηματίσετε μια νέα σύνθετη λέξη που θα το έχει ως α' συνθετικό.

Μονάδες 5

- Γ.** Το Διαδίκτυο διαδραματίζει όλο και πιο σημαντικό ρόλο στη ζωή μικρών και μεγάλων με την εξάπλωσή του. Ως μέλος της συντακτικής ομάδας της εφημερίδας του σχολείου καλείσαι να συντάξεις και να δημοσιεύσεις ένα κείμενο με τίτλο «*Διαδίκτυο: επικίνδυνη η παθολογική εξάρτηση*». Σε αυτό επιχειρείς να επισημάνεις τους πιο σημαντικούς κινδύνους που ελλοχεύουν στον εθισμό στο Διαδίκτυο και, παράλληλα, να διατυπώσεις προτάσεις για την πρόληψη ή και την εξάλειψή τους. (450 – 500 περίπου λέξεις).

Μονάδες 50